

LITERATURA. Juan Kruz Igerabidek euskaratu du 'Metamorfosiak', eta Joxemari Iturralde 'Rubaiyatak'

Ovidio eta Omar Khayyam-en liburu klasikoak euskaratu ditu Ereinek

Mendebaldeko kulturaren muina jasotzen dute Gure Klasikoak saileko liburu hauek

Ainara Gorostizu | DONOSTIA

Erein argitaletxeak *Gure klasikoak* sailean bi liburu kaleratu ditu; bata, Ovidioren *Metaforrosiak* Juan Kruz Igerabidek euskaratu duena, eta bigarrena, Omar Khayyam-en *Rubaiyatak* Joxemari Iturralde itzulia. Atzo egin zuten bi liburuen aurkezpena Iñaki Aldekoak eta bi euskaratzaileek.

Mendebaldeko kulturaren muina jasotzen duten liburu klasikoak dira Erein argitaletxeak sail honetan dakartzanak; bi hauen aurretik, Homeroren *Ulises* euskaratu zuen Igerabidek. Mundu klasikoaren imaginarioa jaso nahi dute sail honetako liburuek, «klasikoak eskolatan sartuz» Mendebaldeko literatura eta irudimeneko mitoak ezagutarazteko.

Metamorfosien egokitzapen honekin, «Ovidioren liburuan sartzeko modu erraz eta atsegina» bilatzea izan da egokitzailaren helburuetako bat, beti ere, edukin narratibo eta azpian zeuden istorioak errespetatuz, «irakurle gazteak edo liburu guztia irakurtzeko ahalegina egin nahi ez duena kontuan izanik». Ovidiok Greziatik jasotako mitologiaren interpretazio erromanizatu bat biltzen du bere liburuan; egokitzapen hau «Ovidioren interpretazioaren beste interpretazio bat da».

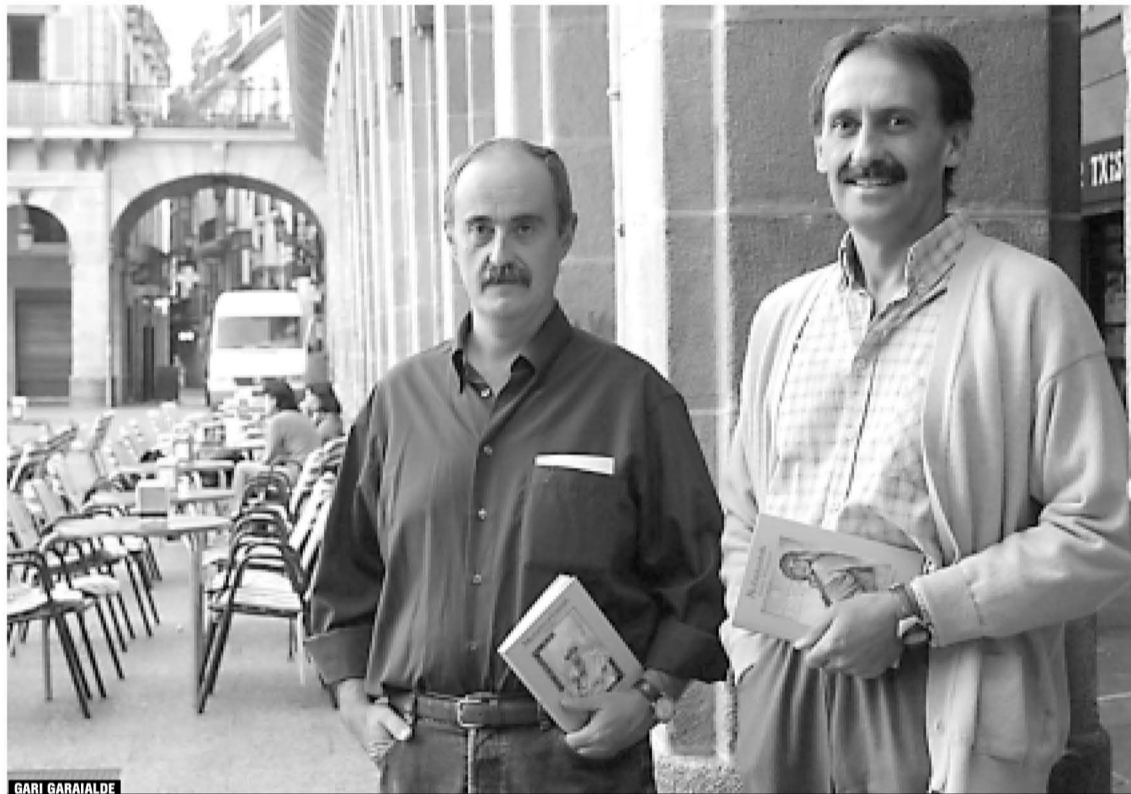
«Maitasun kontuetan inoiz izan den poetarik fin eta estimatuena izan zen Ovidio (k.a. 43-k.o. 17)». Dedalo eta Ikaro aitasemeen mitoa dakarkigu Igerabideren itzulpenak, baita bere buruaz maitemindu zen Nartzisoren eta beste asko ere.

«Oso istorio indartsu eta hunkigarriak biltzen dira *Metamorfosiak* liburuan, pertsonaiak barreneraino heltzen dira», Igerabidek aipatu zuenez; Mendebaldeko Bibliaren antza handia omen dute zenbait kontakizunek, hala nola, uholde handiaren mitoa edo munduaren sorrerari buruzkoa.

Omar Khayyam: Ekialdeko eta Mendebaldeko kulturen sintesia

Homero eta Ovidio bezain ezagunak ez izan arren, artista askorentzat erreferentzia izan da Omar Khayyam persiarra, batez ere azken berrehun urteetan.

«Ekialdeko eta Mendebaldeko kulturen sintesia da liburu

GARI GARAIALDE
Juan Kruz Igerabide eta Joxemari Iturralde, atzo, Donostian.

JUAN KRUZ IGERABIDE

'Metamorfosiak'-en euskaratzailea

«Maitasun kontuetan inoiz izan den poetarik finena eta estimatuena izan zen Ovidio»

honetan biltzen dena», Joxemari Iturralde nabarmendu zuenez, mundu grekolatinoaren eta Ekialdeko zibilizazioaren erdian bizi izan baitzen poeta «jakintsu eta bitxi» hau X. eta XI. mendeetan. Idazteaz gain, matematikari eta astronomoa zen Omar Khayyam, testu gehiago idatzi zituen arren, liburu hau da guganaino iritsi den bakarra.

Klasikoen artean oso «kuttuna» duela aitortu zuen euskaratzaileak. XI. mendeko «iraul-

JOXEMARI ITURRALDE

'Rubaiyatak'-en euskaratzailea

«Ekialdeko eta Mendebaldeko kulturen sintesia da liburu honetan biltzen dena»

tzaitzat» jo zuen Khayyam, «garai hartako jauntxo musulman haien kontrako poesia» autobiografikoak idazten zituen, bere bizitza da autoreari interesatzen zaiona, horregatik «Korana ixten duela dio, meziketara ez dela joaten», eta bai poesia batean eta baita hurrengoan ere, «bere mozkorraldiak eta neska-lagunak» izango dira persiarraren mintzagai.

Khayyamek poesia hauek idatzi zituen, XI. mendean ez zituen argitaratzeko asmoa-

rekin egin, bere lan autobiografikoak Koranaren aurkakoak izanik, «heriotza zigorra edo kartzela izango baitzuen zain».

Bi euskaratzaileak bat etorri ziren liburuen gaurkotasuna azpimarratzean, bi liburuak klasikoak izan arren, oso «modernoak» baitira. Poema nahiz kontakizun motzak izanik, «irakur-terrazak» direla nabarmendu zuten biek.

Ilustrazio esanguratsuak

Sail honetako hiru liburuetako ilustrazioak Alvaro Garcia Lemak egin ditu, eta hurrengo itzulpenak ere —*Mila gau eta bat gehiago* eta Testamentu zaharreko zenbait istorio bilduko dituen— berak marraztuko ditu. Iñaki Aldekoa Ereineko arduradunaren hitzetan, «testuen muina irudikatzen dute marrazkiek».

Lope Agirreri buruzko datu berriak ageri dira 'Karmel' aldizkarian

Erredakzioa | DONOSTIA

Lope Agirreren biografiarako datu berriak artikulua eman du argitara Julen Arriolabengoak, *Karmel* aldizkariaren 235. zenbakian, aurtengo hirugarrenean. Cachopin izeneko kronikagileak Lope Agirre hil eta hogeitau urtera idatzitako testuek diotena ezagutarazi du bere lanean Arriolabengoak, Lope Agirreren biografiaren inguruan dauden hainbat zalantza argitzeko lagungarri izango delakoan.

Arriolabengoaren artikuluz gain, Julen Urkizak eta Patxi Urribarrenek elkarlanean idatzitako bat ere bada *Karmel*-en 235. zenbakiaren *Kultura* izeneko atalean: *Euskara euskaldunon hizkuntza nazionala*.

Gizartea atalean, Patxi Juaristi eta Juan Mari Arrizabalagaren artikulua bana dago; *Eliza* izenekoan, Joseba Intxaustik eta Andoni Oleak idatzi dute.

Emile Larreren liburuaz idatzi du Andres Urrutiak

Iritzien atalean, Emile Larreren *Ene artzain-etxolak* liburuaz idatzi du Andres Urrutiak, eta Mendata du aipagai Luis Baraiazarrak.

Literatur kritiken atalean, Andoni Egañaren *Niri ez zait futbola gustatzen, eta zer?* liburuaz idatzi du Ana Urkizak. *Kontu kontari* atalean, Jon Fernandez, Begoña Bilbao eta Atotz Goikoetxearen lan bana dago, eta olerkien atalean Castillo Saurez bost poema eta Nemesio Etzanizen *-K eta N- (Sex-appeal)* sortatxoak.

Egunkariarekin ZINEMARA

250 pta-ko
DESKONTUA

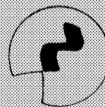

WARNER
LUSOMUNDO
SOGECABLE
ZINEMAK

Entregatu kupoi hau WARNER LUSOMUNDO zineman.
Astelehenetik ostiralera 250 pta-ko deskontua zine sarreretan.

EIZIE

"LITERATURA
UNIBERTSALA"
ITZULPEN LEHIAKETARAKO
DEIALDIA

Itzulpen laginak aurkezteko epea:
AZAROAK 9

Parte hartzeko baldintzak eta itzulgaien
zerrenda eskuratzeko:

Tel.: 943 27 71 11 / Fax: 943 27 72 88

e-mail: bulegoa@eizie.org

KULTURA SAILA